

PROGRAM FÖR CHALMERS JOHANNEBERG, MOSSEN OCH LANDALA

SAMRÅDSHANDLING, OKTOBER 2012

DIARIENUMMER: 0515/10

Göteborgs Stad
Stadsbyggnadskontoret

SYFTE

Programmets syfte är att ta fram övergripande förutsättningar, värden och strategier för utveckling av Chalmers Johanneberg, Mossen och Landala, vilka kan användas både på kort och på lång sikt.

MÅL

Programmets mål är att:

- komplettera området med en variation av funktioner i syfte att åstadkomma en mer levande stadsdel och ett större utbyte mellan Chalmers, näringslivet och övriga staden.
- stärka de publika rummen för att öka aktiviteten och understödja det sociala livet.
- förbättra sambanden mellan programområdet och övriga staden för att underlätta flöden och samspel.
- lyfta fram och utveckla befintliga värden och karaktärer.

INLEDNING

BAKGRUND

Chalmersfastigheter, Akademiska Hus och Johannebergs Science Park har begärt planändring för Chalmers Johanneberg i maj 2010 med motivet att möjliggöra en expansion och viss förändring i användningen av området, med syfte att skapa en väl fungerande och i staden integrerad Science Park. Johanneberg Science Park har bildats av Stiftelsen Chalmers tekniska högskola och Göteborg Stad med målsättningen att utveckla en miljö som stimulerar samverkan mellan akademi, näringsliv och samhällsaktörer på Chalmers Campus Johanneberg.

Flera andra förfrågningar finns i angränsning till Chalmers Johanneberg och programområdet har därför utvidgas för att ta ett helhetsgrepp över Chalmers Johanneberg, Mossen samt Landala. Byggnadsnämnden gav stadsbyggnadskontoret i uppdrag att påbörja programarbetet i oktober 2010.

Värdebaserad stadsutveckling

Programmet är utvecklat enligt en värdebaserad stadsutvecklingsmodell. Denna form av planering handlar om att utveckla en långsiktig värdestruktur snarare än en fysisk struktur. Planprogrammet föreslår en värdeplan där staden anger en generell struktur för befintliga samt tillkommande stråk, platser och bebyggelse. Värdeplanen möjliggör ett flexibelt innehåll som kan variera över tid efter hand som behov och förutsättningar förändras.

PROGRAMOMRÅDET

Programområdet ligger i en brytpunkt mellan innerstaden och mellanstaden. I norr ligger området intill den täta stenstaden och i söder övergår området i natur och glesare stadsbebyggelse. Programområdets storlek är 2 X 0,4 km och har tre tydliga delar; Mossen, Chalmers och Landala. Gränserna, både de fysiska och mentala mellan de tre områdena, är flytande. Gränserna i öster och väster är däremot mycket tydliga beroende av nivåskillnader och gator. Dessa gränser, framför allt i väster, utgör även barriärer.

Tre delar

Vid Kapellplatsen ligger två stadsplaner överlagrade på varandra, dels den ursprungliga för arbetarstadsdelen Landala från 1880-talet och dels den sena 1960-talets plan för Nya Landala. I denna punkt möts även tre stadsdelar. Detta bidrar till att platsen upplevs som splittrad och svårorienterad. Det lokala centrumet ligger dock i ett boendetätt område och har för sin storlek ett brett utbud.

Inom Chalmers Johanneberg finns idag cirka 12000 studieplatser och cirka 3500 arbetsplatser relaterade till högskolan. Chalmers etablerades vid Gibraltarområdet norr om Landala på 1920-talet. Chalmers omfattar idag en vidsträckt anläggning som vuxit fram utan någon strikt övergripande utbyggnadsplan. Det karaktäristiska för miljön är den delvis mycket komplexa blandningen av gammalt och nytt, som tillkommit genom olika utvidgningsetapper. Chalmers upplevs av många som ett slutet område eftersom det finns få målpunkter för andra än studenter och verksamma.

Mossenområdet består till största delen av naturmark, samt ordnade ytor för sport och rekreation. Området har idag en informell karaktär som på många sätt är avslappnad i kontrast till en mer ordnad stad runt omkring. Mossen används av hela Göteborg och har en bredd i spektrat

av sociotopvärden, ekologiska värden och ekosystemtjänster. Idag upplevs miljön som otrygg av vissa samtidigt som andra uppskattar den enskilda skogsmiljön. Mossen är för många ett okänt område som skulle kunna bli mer tillgängligt och attraktivt för en större besökspublik.

Bebyggelsens ålder och karaktär

Denna del av staden är mycket tydligt uppbyggt av mindre, sinsemellan särpräglade byggnadsgrupper. Delområdena hålls samman av gemensam byggnadstid eller stadsplan som t.ex. Landala egnahem eller Nya Landala, eller av en gemensam funktion, såsom högskoleområdet och Mossen. Karaktären med mindre stadsdelar i stadsdelen är en upplevelsemässig och stadsbildsmässig styrka som bör värnas och förstärkas.

Landskapet

Topografi och grönstruktur är strukturerande för programområdet och alltid närvarande. Stora delar är förlagda i en plan dalgång som ramas in av bergshöjder i öst- och västlig riktning.

Rörelser

Aschebergsgatan som söderut övergår i Guldhedsgatan samt Gibraltar-gatan utgör de tydligaste gatorna till och runt programområdet. Separata cykelvägar finns endast längs de större gatorna. Inom området saknas vissa gång- cykel- och motortrafikkopplingar. De stora branterna utgör barriärer mot omgivande stadsdelar.

Programområdets ytterkanter är relativt väl försörjt med både buss och spårvagnstrafik, dock saknas en tydlig hållplats med samlade linjer i söder. Hållplats Chalmers är idag hårt belastad och i behov av dubbla hållplatslägen. Flera anslutande gator till Chalmersområdet har höga halter av luftföroreningar och bullernivåer över riktvärdena. Gatorna bör därför inte belastas med ytterligare fordonstrafik.

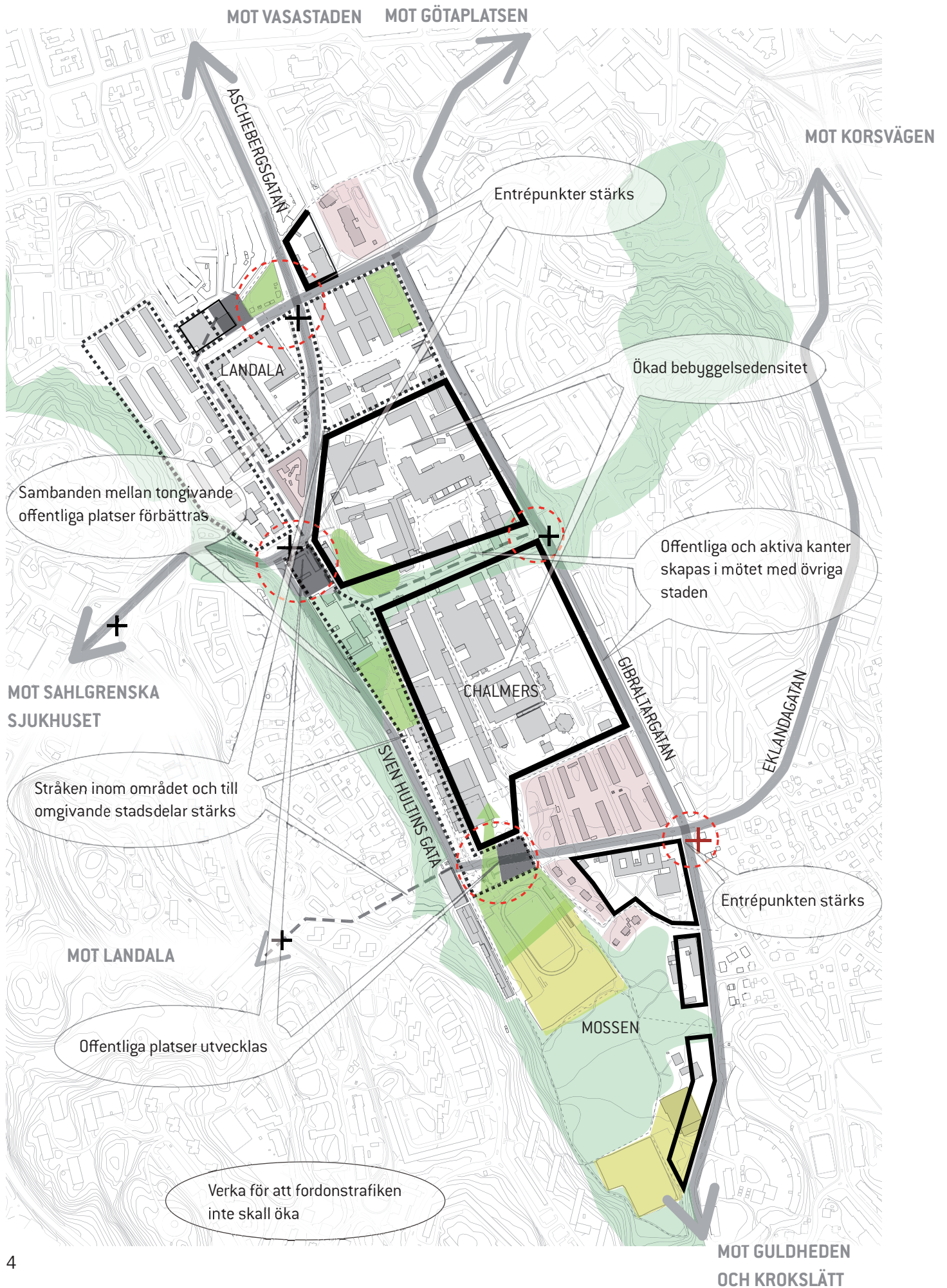
Det lokala livet

De tre delarna inom programområdet skiljer sig starkt åt i karaktär. I Landala ligger tyngdpunkten på det lokala livet med en stor andel bostäder och övervägande hyresrätter i allmännyttans regi. Det lokala centrumet är litet men har ett rikt och blandat utbud. Inom Chalmersområdet finns endast boendeformen studentbostäder. Även omgivande stadsdelar har en stor andel mindre lägenheter. På området rör sig i huvudsak bara studenter och verksamma, och till dessa riktar sig all service. Det finns många företag inom Chalmers, med koppling till akademien. Längs områdets östra sida sträcker sig Gibraltar-gatan, med en blandning av mindre butiker, caféer och restauranger. Längre söder ut har Gibraltar-gatan en mer uppluckrad struktur och verksamheter som är mindre utåtriktade. Mossenområdet används främst för sport och rekreation. Programområdet innehåller få och till ytan små parker.

SOCIAL KONSEKVENSANALYS

I Göteborgs stads budget anges att större fokus ska ägnas åt det sociala perspektivet i fysisk planering. Målet är en socialt hållbar stad och all planering måste därför utgå från människor. En social konsekvensanalys har gjorts av nuläget inom programområdet och i analysen beskrivs även behov av förändringar. Bland annat framhålls behovet av att minska topografins barriäreffekt och förbättra de fysiska kopplingarna inom området för att stadsdelen ska bli mer sammanhållen och sammankopplad med omgivningen. Möten och kontakter är viktiga i staden. För att förbättra samspelet mellan campus och övriga staden finns det behov av en mer öppen och inbjudande campusmiljö. Boendeformerna är ensidiga, inom chalmersområdet finns endast studentbostäder och i Landala är andelen allmännyttiga hyresrätter stor. Därmed finns behov av att komplettera med boendeformer som saknas i området.

UTVECKLING

ÖVERGRIPANDE

Bebyggelse

Chalmers med Johanneberg Science Park har över tid ett stort behov av att växa, utbyggnaden sker inom befintlig struktur och skala. Bebyggelsestrukturen inom Chalmers centrala delar blir därmed mer kompakt och får en ökad bebyggelsedensitet. I övriga delar av programområdet krävs en större anpassning till befintlig bebyggelse och struktur, och där kan mindre tillägg vara lämpliga.

Den karaktärsskapande topografin inom området, med sprickdalen och höjderna, är strukturerande. Topografin får även fortsättningsvis vara dominerande och ny bebyggelse underordnas topografin.

Offentliga och aktiva kanter skapas mot övriga staden, och stadens invånare bjuds därigenom in i området. Innehållet i byggnaderna breddas och kompletteras med funktioner som attraherar övriga staden. Chalmers centrala delar är även i framtiden ämnade åt akademien.

Platser

Entrépunkterna till området stärks och övriga platser funktioner tydliggörs och utvecklas. Platserna differentieras genom att dess olika potentialer utvecklas, vissa blir rum för aktivitet andra för vila. Sambanden mellan tongivande offentliga platser förbättras. Gröna stråk passerar genom bebyggelsen och genomsyrar området.

Stråk

Tillgängligheten inom området och till omgivande stadsdelar förbättras genom att nya kopplingar tillkommer och att befintliga stärks. Tydliga samband skapas mellan tongivande offentliga platser. De olika stråkens karaktärer förtydligas.

Fordonstrafiken inom området får inte öka eftersom miljösituationen på det anslutande gatunätet är mycket hårt belastad, med dålig luft och höga bullervärden. Flertalet åtgärder krävs, t.ex. förbättrade gång- och cykelvägar, effektivare kollektivtrafikhallplatser och lägre parkeringstal. Det lägre parkeringstalet innebär att inga tillkommande parkeringsplatser skapas inom Chalmersområdet. I dokumentet "Grön resplan för Chalmers campus Johanneberg" föreslås åtgärder som innefattar förändringar i kollektivtrafiken, parkeringsstyrning och olika typer av informations- och påverkansåtgärder.

CHALMERS

Chalmers spektra från stenstad till vild natur uttrycks i en variation i stråk, bebyggelse och platser.

Bebyggelse

Chalmers Johanneberg har en historia av behovsstyrd utveckling, vilket har skapat dagens Chalmers och dess karaktär. Det är viktigt att Chalmers även fortsättningsvis får utrymme att utvecklas allteftersom behov uppkommer. Chalmers Johanneberg har idag behov av ytterligare cirka 150 000 kvadratmeter kontors- och universitetslokaler. Utbyggnaden kommer att ske inom befintligt område, med en ökad bebyggelsedensitet som följd. Inom Chalmers inre delar tillåts en flexibel utveckling vad gäller bebyggelse och användning. Bebyggelsen begränsas dock i höjd och underordnas den karaktäristiska topografin, se sektioner. I

UTVECKLING I KORTHET

- Öka bebyggelsedensiteten inom Chalmers
- Låt topografin vara strukturerande
- Skapa offentliga och aktiva kanter mot övriga staden
- Tydliggör och utveckla platsernas funktioner och stärk entrépunkter
- Stärk stråken inom området och till omgivande stadsdelar
- Verka för att biltrafiken inte ska öka

TECKENFÖRKLARING

- Stråk- gång & cykel
- Stråk- gång, cykel & bil
- Tongivande plats
- Utvecklingsområde för bebyggelse
- Utvecklingsområde för bebyggelse med särskild hänsyn till omkringliggande miljö och struktur
- Torg / Plats
- Grön yta av särskilt högt värde
- Yta avsedd för sport
- Bebyggelse som avses bevaras
- Grönt stråk
- Kollektivtrafiknod
- Ny kollektivtrafiknod

strategiska lägen kan bebyggelsen vara högre för att markera platsen t.ex. vid entrépunkter. Mot Gibraltargatan skapas en aktiv kant mellan Chalmers och staden, och stadens invånare bjuds därigenom in i området. Innehållet i byggnaderna breddas och kompletteras med funktioner som attraherar övriga staden.

I Chalmers södra del planeras bebyggelse för den första etappen av utvecklingen av Johanneberg Science Park. Syftet är att utveckla en samverkansmiljö för idé- och kunskapsutbyten mellan akademien, näringslivet och samhällsaktörer. Bebyggelsen ska ha funktioner i bottenvåningarna som bjuder in och bidrar till att integrera Johanneberg Science Park med den omgivande stadsdelen. Det är viktigt att kopplingen mellan Chalmers och Mossen blir tydlig och inbjudande. Bebyggelsen närmast Mossen ska utformas med en öppenhet och tydliga siktlinjer mot Mossens grönska. Mossens natur tillåts flyta in i Chalmersområdet för ett grönare campus.

I områdets västra delar, intill branten mot Guldheden, görs minde tillägg i den befintliga bebyggelsestrukturen. Ett öppet stråk med bebyggelse och platser kopplar Chalmersplatsen med Mossen. Bebyggelsen hålls låg med hänsyn till det känsliga mikroklimatet och för att ta tillvara landskapsbrantens visuella kvaliteter. Sven Hultins gata skulle kunna förskjutas öster ut så att det är möjligt att förlägga bebyggelse på båda sidor om gatan, vilket ger en trygg och intressant gatumiljö. Det är dock viktigt att kontakten med slänten bibehålls så att denna inte upplevs som en baksida.

Vasaområdet i norr har en sammanhållen enhetlig bebyggelse, och en öppen struktur som ger en varierad yttre miljö med en serie av platser. Området är känsligt för förändring och eventuella tillägg bör utföras i samklang med den äldre bebyggelsen och öppenheten i strukturen bevaras. Platsen som vetter mot Kapellplatsens hållplats är utmärkt för Chalmers att annonsera sig mot staden, denna möjlighet skulle kunna nyttjas bättre.

Platser

Chalmers hållplats får en tydligare koppling till Chalmersplatsen. Dubbla hållplatslägen ökar kapaciteten. Gång- och cykeltrafiken får separat utrymme. Chalmersplatsen bör få en mer inbjudande och offentlig karaktär. Transparenta tillägg av bebyggelse kan öka aktiviteten på platsen. Många stråk leder till Chalmersplatsen, dessa bör förtydligas och synliggöras bättre för att öka orienterbarheten.

För att stärka Chalmers södra entré anordnas en samlad hållplats i söder, vid korsningen Ekländagatan/ Gibraltargatan. En samlad hållplats gör kollektivtrafiken mer tillgänglig och synlig. Hållplatsen bör placeras så nära korsningen som möjligt.

Inom Chalmers finns relativt få grönytor och därför bör merparten bevaras och utvecklas. Kårhusslänten och slänten mot Guldheden och är branta och därför svåra att vistas i, men har trots detta ett stort visuellt värde. Nya interna pocketplatser kan etableras för Chalmers interna liv, t.ex. på tak och innergårdar.

Stråk

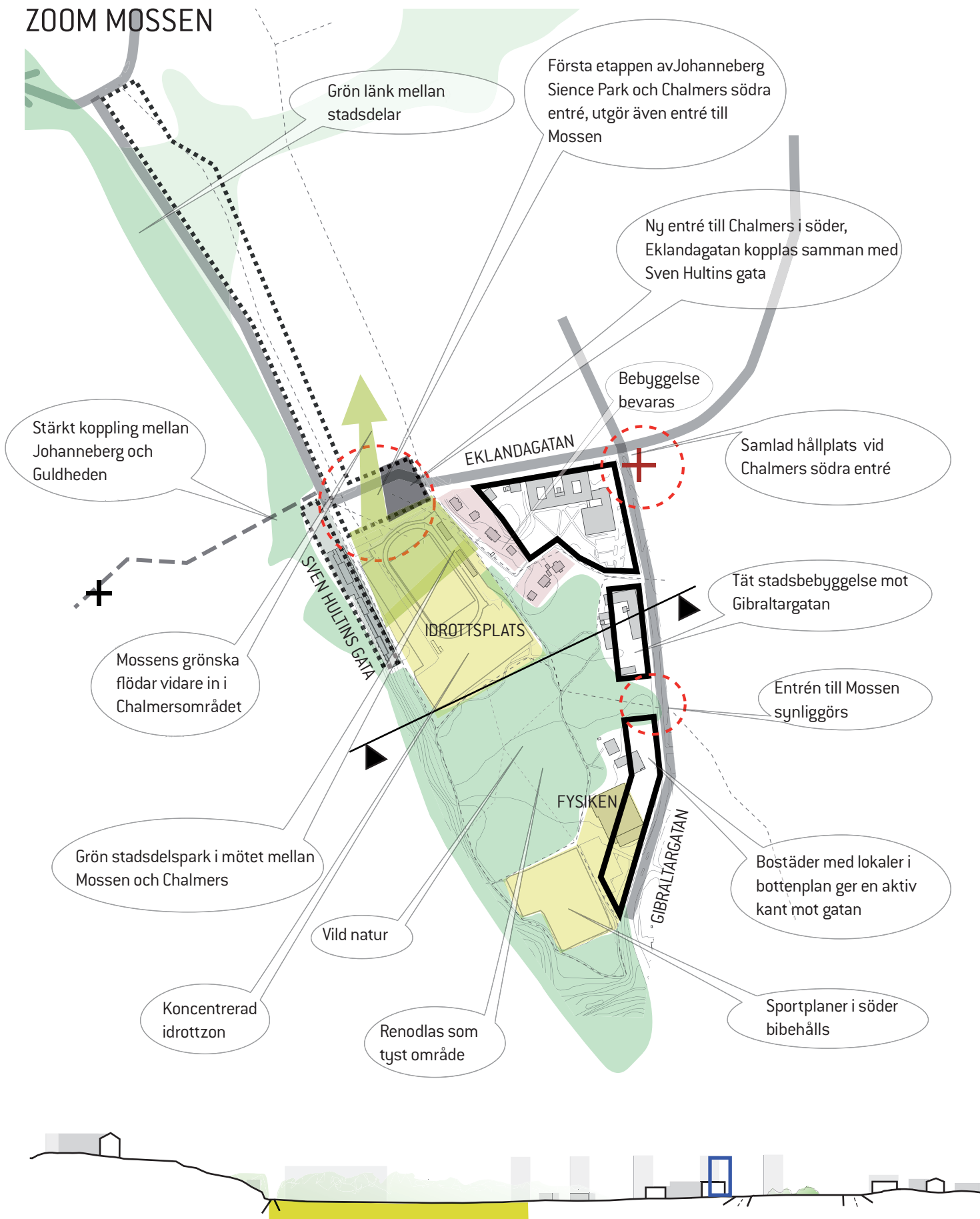
Viktiga platser binds samman av starka stråk. Ekländagatan förlängs och kopplas ihop med Sven Hultins gata, som uppgraderas till huvudgata. Därmed skapas en koppling mellan Chalmersplatsen och Södra entrén.

Ett sammanhängande rekreativt grönstråk skapas från Näckrosdammen Johanneberg via Chalmers tvärstråk till branten mot Sven Hultins gata vidare till Mossen samt mot Landala och norra Guldheden. Tvärstråket bör ha ett blandat innehåll med funktioner som befolkar stråket, t.ex. bostäder och service. Tvärstråket kopplar samman de mest publika byggnaderna inom Chalmers, biblioteket och kårhuset. Korsande interna stråk blandar Chalmers funktioner och liv med offentligheten.

TECKENFÖRKLARING

- Stråk- gång & cykel
- Stråk- gång, cykel & bil
- Tongivande plats
- Utvecklingsområde för bebyggelse
- Utvecklingsområde för bebyggelse med särskild hänsyn till omkringliggande miljö och struktur
- Torg / Plats
- Grön yta av särskilt högt värde
- Yta avsedd för sport
- Bebyggelse som avses bevaras
- Grönt stråk
- Kollektivtrafiknod
- Ny kollektivtrafiknod

ZOOM MOSSEN

Sektion genom Mossen, sedd från söder mot norr.

Föreslagen bebyggelse med en aktiv sida mot Gibraltargatan som ramar in Mossens tysta naturrum

Fotbollsplanen förläggs förslagsvis längre söderut och i mötet med Chalmers anläggs en stadsdelspark

Vera Sandbergs Allé blir en viktig del i ett tvärstråk som skulle göra Vasaområdet mer integrerat med omgivningen och öka användandet av platsen.

Landalagatan utgör idag en viktig kommunikationslänk mellan Chalmers huvudentré och Vasastaden/centrum för gång- och cykeltrafik. Orienterbarheten är dock undermålig både för fotgängare och cyklister. Möjligheten att förse Aschebergsgatan med cykelbana bör utredas, i syfte att åstadkomma en genare och tydligare väg mellan Landala Torg och Chalmers hållplats. I samband med en tillbyggnad på Landalabergergen kan utformningen av Landalagatan ges en mer attraktiv utformning, till exempel med ett större grönt inslag.

Aschebergsgatan, mellan Chalmersplatsen med Kapellplatsen, är idag en smal passage. Kan gatan breddas genom en linjeskärning av berget med tillägg av bebyggelse? Det skulle koppla Chalmersplatsen med Kapellplatsens hållplats i ett tydligt stråk och möjliggöra stenstadens energi att ta sig längre upp i staden.

MOSSEN

Bebyggelse

Mossen ska inte bebyggas, men randzonen utvecklas. Gibraltargatans västra sida utvecklas med ny tät bebyggelse. Bebyggelsen ges ett innehåll som stärker omgivningen, med lokaler i bottenvåningarna som ger gatan ett aktivt liv och bostäder med olika boendeformer. Bebyggelsen kan med fördel innehålla verksamheter som kan utnyttja och aktivera Mossen, t.ex. föreningslokaler och förskolor. Den täta bebyggelsen skärmar av Mossen från Gibraltargatan och därmed förstärks grönområdets tysta karaktär. Det är viktigt att gränsen mellan bebyggelsen och Mossen är tydlig, så att grönområdet inte upplevs som privat.

Villakaraktären i Mossens kantzon bevaras. De har en historisk relation till det större villaområdet österut, då de alla hörde till det stora område som växte fram söder om den gamla stadsgränsen under början av 1900-talet.

Eftersom delar av området vid Gibraltargatan är bebyggt och inrymmer verksamheter med ett fortsatt behov av lokaler på platsen eller i närområdet (bl. a. Fysiken och SP), får utvecklingen ske etappvis och över en längre tid.

Offentliga platser

Mossen möbleras om och får olika aktivitetszoner. I mötet mellan Chalmers och Mossen skapas en grön plats, intill denna ligger en koncentrerad idrottszon och i söder övergår området i vild natur.

Den gröna platsen är en öppen rekreationsyta som möjliggör för olika aktiviteter, där både studenter och söndagsflanörer kan mötas. Idrottszonen får ny placering och en effektivare användning. Fotbollsplanen får konstgräs och öppnas för allmänheten, den flyttas söderut för att ge plats åt parken i kantzonen mot Chalmers. Antalet planer minskar men eftersom kvaliteten höjs kan användningen öka. Befintlig konstgräsplan i söder bibehålls.

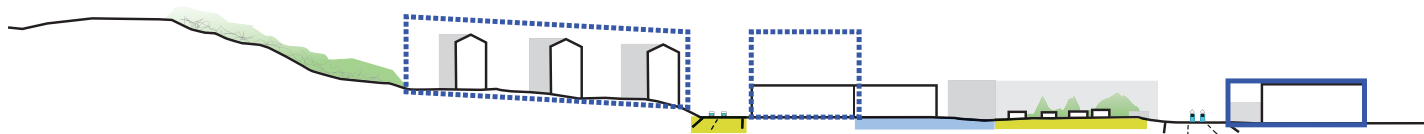
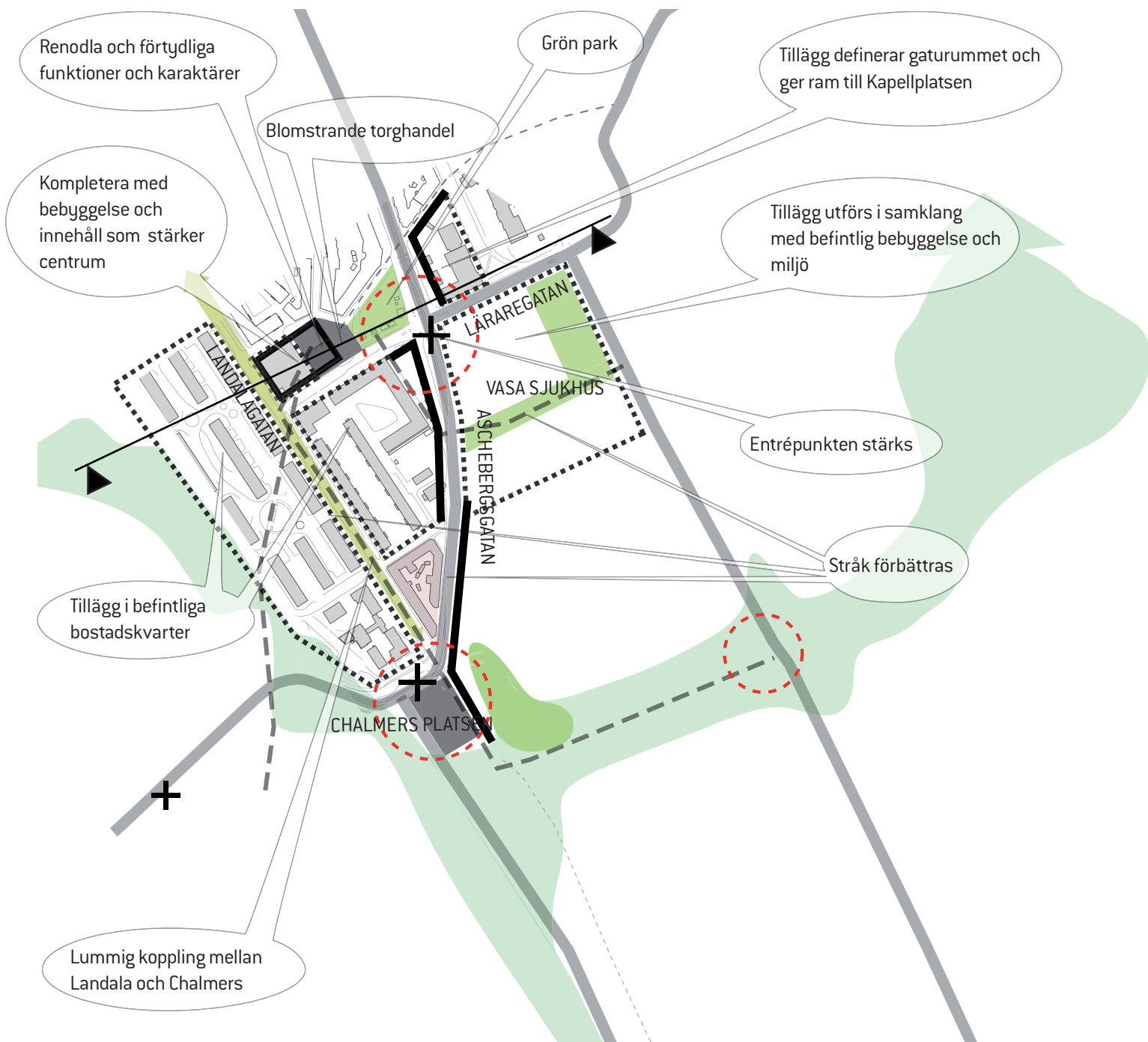
Mossens särart utvecklas genom att dess vilda natur bevaras och ges en fri utveckling. Den vilda naturen är en tillgång för människor och djur och då särskilt viktig för den skyddade arten mindre hackspett.

För att öka tillgängligheten och användningen av Mossen skapas tydliga och inbjudande entréer. Naturen synliggörs i en entré mot Gibraltargatan. Mossens entré i norr stärks också, genom att grönområdet öppnar sig i ett inbjudande möte med Chalmers där grönskan flyter vidare in över högscoleområdet.

TECKENFÖRKLARING

- Stråk- gång & cykel
- Stråk- gång, cykel & bil
- Tongivande plats
- Utvecklingsområde för bebyggelse
- Utvecklingsområde för bebyggelse med särskild hänsyn till omkringliggande miljö och struktur
- Torg / Plats
- Grön yta av särskilt högt värde
- Yta avsedd för sport
- Bebyggelse som avses bevaras
- Grönt stråk
- Kollektivtrafiknod
- Ny kollektivtrafiknod

ZOOM LANDALA

Sektion genom slänten mot Guldheden, Nya Landala, Landala torg, Kapellplatsen och Aschebergsgatan, sedd från söder mot norr. Förslaget föreslår en renodling och utveckling av befintliga karaktärer och funktioner till en sekvens av funktioner och rum.

- Möjligt att göra tillägg inom befintlig bebyggelse
- Kapellplatsen utvecklas som park
- Torgyta mellan park och bebyggelse

Stråk

Mossen är en del av ett större grönt stråk som via branten längs Sven Hultins gata leder mot Guldheden. Chalmers tvärgata ges en grön karaktär med mer växtlighet och därmed kopplas grönstråken mellan Guldheden och Johanneberg samman.

Inom Mossen kan nya stigsystem och spänger utvecklas för att öka upplevelsemöjligheterna. Dessa stråk bör vara relativt enkla och utformas på naturens villkor.

Mossen upplevs som otrygg av vissa. Gibraltargatans sträckning utmed Mossen utvecklas till en aktiv stadsgata och ugör därmed ett tryggt alternativ till de avskilda stigarna i skogen.

LANDALA

Bebyggelse

Landalas bebyggelse från 1960- och 70-talet är homogen och uppförd i en skala som tål viss komplettering. Påbyggnader och tillägg välkomnas i befintliga bostadskvarter, på tak, på gårdar och i kanter. Området bör kompletteras med bostadsformer och typer som saknas idag samt efter stadens behov.

Landala torg kompletteras med bebyggelse som stärker torget som ett lokalt centrum och förbättrar torgets struktur, läsbarhet och öppenhet. För att bidra till detta kan centrumbyggnaden utvecklas för att bättre motsvara ovanstående krav.

Kvarteret längs Aschebergsgatan som vetter mot Kapellplatsen kan med fördel kompletteras med bebyggelse som sluter kvarteret, definierar gaturummet och ger en ram till Kapellplatsen. Även trekantstomten på västra sidan av Aschebergsgatan kan bebyggas. Bottenvåningen bör ha en utformning och ett innehåll som stärker centrumfunktionen. Är det möjligt att flytta kapellet till trekantstomten för en tydligare koppling till sitt forna sammanhang? Detta skulle frigöra utrymme för exploatering lämplig för bostäder med lokaler i gatuplan vilket ger en aktiv kant som definierar Aschebergsgatans gaturum.

I Landala är historien närvarande då det finns bebyggelse från 1800-talet till 2000-tal representerad, ett nytt lager av modern historia kan adderas genom nya tillägg i bebyggelsen.

Platser

Landala torg utvecklas till ett tydligt torg som binder samman parken Kapellplatsen, Amund Grefwegatan och centrumbyggnaden i distinkta gränser och övergångar. Sambanden utvecklas mellan gator, platser och bebyggelse vilket skapar läsbara funktioner och tydliga rörelsemönster.

Kapellplatsen är central för Landalas identitet. Parkfunktionen bör stärkas genom ett större inslag av grönska och med tydliga entréer från omgivande gator och platser. Torghandeln är en viktig del i Landalas liv och historia, och funktionen bör vara kvar. Torgbodarna bör dock flyttas från parken till ett väldefinierat torg.

Stråk

Aschebergsgatan, den intensiva gena vägen. Här eftersträvas kontinuitet för alla trafikslag mellan centrum och Guldheden. Genom linjesågning i berget mellan kapellplatsen och Chalmersplatsen kan en breddning åstadkommas för att ge plats för gång- och cykelbana. Detta skapar en välgörande tydlighet och läsbarhet i kopplingen och minskar känslan av genomfartsled.

TECKENFÖRKLARING

- Stråk- gång & cykel
- Stråk- gång, cykel & bil
- Tongivande plats
- Utvecklingsområde för bebyggelse
- Utvecklingsområde för bebyggelse med särskild hänsyn till omkringliggande miljö och struktur
- Torg / Plats
- Grön yta av särskilt högt värde
- Yta avsedd för sport
- Bebyggelse som avses bevaras
- Grönt stråk
- Kollektivtrafiknod
- Ny kollektivtrafiknod

Landalagatan utvecklas till en lummig länk mellan Chalmers och Landala med ökad öppenhet till omkringliggande bostadsgårdar. Omprioritering mellan trafikslag skulle ge plats åt planteringar och rikligt med utrymmer för gång och cykel. Den historiska kopplingen mellan Guldheden och Landala, Egnahemsvägen, kan stärkas i samband med nya tillägg och utveckling av gårdsmiljöer i Nya Landala.

GENOMFÖRANDE

STRATEGISKA PROJEKT

Följande strategiska projekt är viktiga att genomföra för att målen i programmet ska kunna uppfyllas.

En stor andel av utbyggnaden kommer att ske i den *södra delen av campusområdet*, genom första etappen av Johanneberg Science Park. När campusområdet växer finns det behov av **ny entré** som kan avlasta den i norr, vid korsningen Eklandagatan/Gibraltargatan anordnas en samlad hållplats.

Eklandagatan förlängs och kopplas ihop med Sven Hultins gata och därmed skapas en koppling mellan Chalmersplatsen och Södra entrén.

Gibraltarvallen ligger i ett strategiskt läge mellan Chalmers och staden, bebyggelsen bör ges ett blandat och utåtriktat innehåll som bjuder in stadens invånare i området.

Landala torg kompletteras med bebyggelse som stärker torget som ett lokalt centrum och förbättrar torgets struktur och läsbarhet. *Kapellplatsens park* får ett större inslag av grönska och med entréer från omgivande gator och platser.

Kapaciteten på *Chalmers hållplats* utökas genom dubbla hållplatslägen och kopplingen till Chalmersplatsen blir tydligare.

En aktivt zon skapas i mötet mellan Chalmers och Mossen i form av ett *rekreations- och idrottsområde* med olika aktivitetszoner.

GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Inom Chalmersområdet ägs huvuddelen av marken och byggnaderna av Chalmersfastigheter AB respektive Akademiska Hus AB. Göteborgs stad äger en mindre del av marken.

De åtgärder i form av t. ex. en ny entrégata i Eklandagatans förlängning, eventuell ombyggnad av Gibraltargatan, förbättring och förstärkning av gångstråk till omgivande områden förutsätts bekostas av fastighetsägarna tillsammans, och fördelas i relation till det värde åtgärderna har för respektive fastighetsägare. Ombyggnaden av buss och spårväghållplatsen vid Chalmersplatsen finansieras av trafikinämnden. En ombyggnad och upprustning av Landala torg förutsätter sannolikt en medfinansiering från befintliga fastighetsägare kring torget.

I dokumentet ”Grön resplan för Chalmers campus Johanneberg” föreslås åtgärder som innefattar förändringar i kollektivtrafiken, parkeringsstyrning och olika typer av informations- och påverkansåtgärder. Ansvaret för att åtgärderna fullföljs fördelas mellan Göteborgs stad, Chalmersfastigheter och Akademiska Hus, Chalmers Tekniska Högskola och Johanneberg Science Park. Parterna kommer att teckna en gemensam avsiktsförklaring. Huvuddragen i grön resplan kommer också på lämpligt sätt att knytas till den fortsatta planprocessen.

Programmet kommer att följas av ett antal detaljplaner där genomförandeåtgärder inklusive frågor kring ekonomi och finansiering av åtgärder inom bl. a. allmän platsmark får analyseras och beskrivas närmare.

Programarbetet och processen

Vad är ett planprogram?

Syftet med ett planprogram är att utreda lämplig markanvändning på en plats samt att översiktligt behandla frågor som bebyggelse, trafik, miljö och genomförande. Det färdiga programmet anger kommunens avsikter med platsen och utgör grund för kommande detaljplanering. Syftet med samrådet av programmet är framförallt att inhämta ytterligare information och synpunkter.

Programsamråd

Samrådet pågår mellan 17 oktober och 27 november 2012. Under samrådet finns förslaget utställt på Stadsbyggnadskontoret, Köpmansgatan 20. Besökstid dagligen kl. 08.00 - 16.30 (ej lör- och helgdagar). Förslaget finns även utställt på Chalmers bibliotek, Chalmers tvärgata 1 och på Stadsbyggnadskontorets hemsida: www.goteborg.se/planochbyggprojekt

Skicka dina synpunkter skriftligt **senast den 27 november 2012** under adress Byggnadsnämnden, Box 2554, 403 17 Göteborg, eller via e-post sbk@sbk.goteborg.se. Ange namn och adress samt ärendets diarienummer 0515/10.

Information om förslaget lämnas av Anna Signal, tfn 031-368 15 53 eller Petter Frid, tfn 031-368 15 70.

Öppet hus

Öppet hus kommer att hållas vid tre tillfällen då det finns möjlighet att ställa frågor om programmet.

Datum	Måndag 29/10, fokus på Chalmers
	Onsdag 31/10, fokus på Mossen
	Torsdag 8/11, fokus på Landala
Tid	Klockan 16.00 – 19.00
Plats	Chalmers Kårhus nedre entré, Chalmersplatsen 1

Fortsatt arbete

Efter att programmet har varit ute på samråd och inkomna synpunkter övervägts och sammanställts, kan byggnadsnämnden ta ställning till inriktning i det fortsatta arbetet. Därmed kan detaljplanearbete påbörjas för delar av programområdet, vilket tidigast påbörjas våren 2013. Flera frågor behöver belysas närmare i detaljplaneskedet, bl.a. gestaltning av ny bebyggelse och allmänna platser etc.

